

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรคือ มารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จำนวน ๑๐๐ คน ซึ่งคัดเลือกมาจาก มารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งหมดจำนวน ๒๒๑ คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว แบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้คือ

๑. กลุ่มมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง

จำนวน ๕๐ คน เป็นมารดา นักเรียนชาย ๒๕ คน และหญิง ๒๕ คน นักเรียน เหล่านี้มีอายุระหว่าง ๑๑ ถึง ๑๕ ปี และได้คะแนนรวมจากการสอบภาคกลางปีการศึกษา ๒๕๑๔ อยู่ในระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๗๔ ถึง ๘๘

๒. กลุ่มมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ

จำนวน ๕๐ คน เป็นมารดา นักเรียนชาย ๒๕ คน และหญิง ๒๕ คน นักเรียน เหล่านี้มีอายุระหว่าง ๑๑ ถึง ๑๕ ปี และได้คะแนนรวมจากการสอบภาคกลางปีการศึกษา ๒๕๑๔ อยู่ในระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๑ ถึง ๒๔

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรมีดังนี้คือ

๑. เป็นมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียน พญาไท ปีการศึกษา ๒๕๑๔
๒. อาศัยอยู่บ้านเดียวกับกับบุตร
๓. มีความเต็มใจที่จะให้ผู้วิจัยไปทำการสัมภาษณ์ที่บ้าน

๔. มีภูมิลำเนาอยู่ในนครหลวง กรุงเทพฯ-ธนบุรี
๕. แผนที่ตั้งนักเรียนเขียนนั้นมีความถูกต้องและชัดเจนเพียงพอที่ผู้วิจัยสามารถไปยังบ้าน
ของกลุ่มตัวอย่างประชากรใดถูกต้อง
ผู้วิจัยได้ทำการแจกแจงอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพของกลุ่มตัวอย่างประชากร
ไว้ในตารางที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ จำนวนมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงและจำนวนมารดา
นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนต่ำ แจกแจงตามช่วงอายุเป็นปี

อายุ	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูง (N = 50)	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนต่ำ (N = 50)
๕๐-๕๕	๑๒	๔
๕๐-๕๕	๒๗	๑๕
๓๐-๓๕	๑๑	๒๗

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่ามารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงและทำ
มีอายุต่างกันมาก นั่นคือมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ
มากและมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนต่ำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุน้อย

จากตารางที่ ๒ และ ๓ แสดงว่ามารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูง
และทำมีการศึกษาและอาชีพไม่ต่างกัน นั่นคือในแต่ละระดับการศึกษาและแต่ละอาชีพนั้น
มารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงและทำมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ ๒ จำนวนมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและ
จำนวนมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ แจกแจงตาม
ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิผลทางการเรียนสูง (N = 50)	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ (N = 50)
ไม่ได้เข้าโรงเรียน	๑๘	๔
ประถมศึกษา	๒๘	๔๐
มัธยมศึกษา	๒	๒
อุดมศึกษา	๑	๐

ตารางที่ ๓ จำนวนมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและ
จำนวนมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ แจกแจงตามอาชีพ

อาชีพ	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิผลทางการเรียนสูง (N = 50)	มารดานักเรียนที่มี สัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ (N = 50)
แม่บ้าน	๒๓	๒๘
คหบดี	๒๐	๑๑
รับจ้าง	๓	๒
ช่างตัดเสื้อ	๓	๓
รับราชการ	๑	๑

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวิจัยทัศนคติมารดา (A Parental Attitude Research Instrument : PARI) ของเชฟเฟอร์และเบลล์ (Schaefer and Bell) ซึ่งผู้วิจัยได้คัดลอกมาจากการแปลและนำออกใช้ในการวิจัยของสุรินทร์ สุทธิชาติพิทย^๒

แบบวิจัยทัศนคติมารดา (PARI) นี้เป็นแบบที่วัดทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ๑๑๕ ข้อ ซึ่งแสดงทัศนคติ ๒๓ ชนิด ชนิดละ ๕ ข้อ

ทัศนคติ ๒๓ ชนิด มีดังนี้คือ

๑. การสนับสนุนให้พูด (Encouraging Verbalization)
ไอเทมข้อที่ ๑, ๒๔, ๔๗, ๗๐, ๘๓
๒. การส่งเสริมการพึ่งพุน (Fostering Dependency)
ไอเทมข้อที่ ๒, ๒๕, ๔๘, ๗๑, ๘๔
๓. มารดาปลีกตัวออกจากสังคม (Seclusion of Mother)
ไอเทมข้อที่ ๓, ๒๖, ๔๙, ๗๒, ๘๕
๔. การขัดขวางประสงค์ของเด็ก (Breaking the Will)
ไอเทมข้อที่ ๔, ๒๗, ๕๐, ๗๓, ๘๖
๕. การเสียสละของมารดา (Martyrdom)
ไอเทมข้อที่ ๕, ๒๘, ๕๑, ๗๔, ๘๗
๖. การกลัวว่าเด็กจะเป็นอันตราย (Fear of Harming the Baby)
ไอเทมข้อที่ ๖, ๒๙, ๕๒, ๗๕, ๘๘

๑

Ira J. Gordon, Human Development ("Reading in Research," Glenview, Illinois : Scott, Foresman and Company 1965), pp.123-135.

๒

สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย, "การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็กระหว่างมารดาของเด็กปกติและมารดาของเด็กปัญญาอ่อน". วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๙ (อัครสาเนา)

๓. การขัดแย้งในชีวิตสมรส (Marital Conflict)
 ไต่แกชอที่ ๓, ๓๐, ๕๓, ๗๖, ๘๘
๔. การเข้มงวดกวดขัน (Strictness)
 ไต่แกชอที่ ๘, ๓๑, ๕๔, ๗๗, ๑๐๐
๕. ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Irritability)
 ไต่แกชอที่ ๘, ๓๒, ๕๕, ๗๘, ๑๐๑
๑๐. การไม่ยอมรับอิทธิพลจากภายนอก (Excluding Outside Influence)
 ไต่แกชอที่ ๑๐, ๓๓, ๕๖, ๗๙, ๑๐๒
๑๑. การยกย่องบูชาบิดามารดา (Deification)
 ไต่แกชอที่ ๑๑, ๓๔, ๕๗, ๘๐, ๑๐๓
๑๒. การกดความรู้สึกก้าวร้าวของเด็ก (Suppression of Aggression)
 ไต่แกชอที่ ๑๒, ๓๕, ๕๘, ๘๑, ๑๐๔
๑๓. การละเลยหน้าที่แม่บ้าน (Rejection of the Homemaking Role)
 ไต่แกชอที่ ๑๓, ๓๖, ๕๙, ๘๒, ๑๐๕
๑๔. ความเสมอภาคในครอบครัว (Equalitarianism)
 ไต่แกชอที่ ๑๔, ๓๗, ๖๐, ๘๓, ๑๐๖
๑๕. การส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก (Approval of Activity)
 ไต่แกชอที่ ๑๕, ๓๘, ๖๑, ๘๔, ๑๐๗
๑๖. การหลีกเลี่ยงการพูดคุยกับเด็ก (Avoidance of Communication)
 ไต่แกชอที่ ๑๖, ๓๙, ๖๒, ๘๕, ๑๐๘
๑๗. ความไม่เห็นอกเห็นใจของสามี (Inconsiderateness of the Husband)
 ไต่แกชอที่ ๑๗, ๔๐, ๖๓, ๘๖, ๑๐๙
๑๘. การกดความรู้สึกทางเพศของเด็ก (Suppression of Sex)
 ไต่แกชอที่ ๑๘, ๔๑, ๖๔, ๘๗, ๑๑๐

๑๘. การเป็นผู้นำในงานบ้านของมารดา (Ascendance of the Mother)
 ใตแฑอที่ ๑๘, ๔๒, ๖๕, ๘๘, ๑๑๑
๒๐. การกาวกายในสิทธิของเด็ก (Intrusiveness)
 ใตแฑอที่ ๒๐, ๔๓, ๖๖, ๘๙, ๑๑๒
๒๑. ความเป็นเพื่อนรวมทุขร วมสุขกับเด็ก (Comradeship and Sharing)
 ใตแฑอที่ ๒๑, ๔๔, ๖๗, ๙๐, ๑๑๓
๒๒. การเร่งพัฒนาการของเด็ก (Acceleration of Development)
 ใตแฑอที่ ๒๒, ๔๕, ๖๘, ๙๑, ๑๑๔
๒๓. ความตองการพึ่งผอนของมารดา (Dependency of the Mother)
 ใตแฑอที่ ๒๓, ๔๖, ๖๙, ๙๒, ๑๑๕

ทัศนคติทั้ง ๒๓ ชนิดนี้แบ่งออกไตเป็น ๓ ประเภทดังนี้คือ

๑. ทัศนคติเกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็ก (Authoritarian - Control) ซึ่งหมายถึงการที่มารดาสามารถอำนาจเหนือพฤติกรรมทาง ๆ ของเด็ก ประเภทนี้ประกอบด้วยทัศนคติ ๑๖ ชนิด คือ ชนิดที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๒, และ ๒๓
๒. ทัศนคติเกี่ยวกับการละเลยทอดทิ้งเด็ก (Hostility - Rejection) หมายถึงการที่มารดาไมยอมรับและไม่พอใจบทบาทของมารดาที่ตดและภรรยาที่ตด ประเภทนี้ประกอบด้วยทัศนคติ ๔ ชนิด คือชนิดที่ ๗, ๘, ๙ และ ๑๓
๓. ทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช่วิธีปกครองแบบประชาธิปไตย (Democratic Attitudes) หมายถึงการที่มารดายอมรับความคิดเห็นของเด็ก และรวมกิจกรรมทาง ๆ กับเด็ก ประเภทนี้ประกอบด้วยทัศนคติ ๓ ชนิด คือ ชนิดที่ ๑, ๑๔, และ ๒๑

การ คัดคะแนน

ในการตอบแบบวิจัยทัศนคติมารดาแต่ละขอ ผู้ตอบตกลงความเห็นต่อแต่ละขอความ
ในแบบวิจัยทัศนคติมารดาเพียงอย่างเดียว จากการ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย,
ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้ที่ขจัดเครื่องหมายถูกลงในช่อง เห็นด้วยอย่างยิ่งได้ ๔
คะแนน, เห็นด้วยได้ ๓ คะแนน, ไม่เห็นด้วยได้ ๒ คะแนน, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้
๑ คะแนน ตามลำดับ

ความ เชื่อถือได้ของ เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความ เชื่อถือได้ของแบบวิจัยทัศนคติมารดา (PARI) ด้วยการใช้
วิเคราะห์หาความแปรปรวนของคะแนนของแบบวิจัยทัศนคติมารดาตามวิธีของฮอยท์ (Hoyt's
Analysis of Variance) ได้ค่าความ เชื่อถือได้ของทัศนคติเกี่ยวกับการ วางระเบียบ
ควบคุมพฤติกรรมของเด็ก ๐.๘๔, ของทัศนคติเกี่ยวกับการ ละเลยทอดทิ้งเด็ก ๐.๖๕,
ของทัศนคติเกี่ยวกับการ เลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการ ปกครองแบบประชาธิปไตย ๐.๘๘
และของทั้งแบบสอบถาม ๐.๘๘

การ รวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูล

๑. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จำนวน ๒๒๑ คน
ตอบแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
๒. ผู้วิจัยได้คัดเลือกคะแนนรวมผลการสอบภาคกลางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จำนวน
๒๒๑ คน แล้วนำคะแนนทั้งหมดมาคำนวณแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน
ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงและต่ำ ให้นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนสูงจำนวน
๑๕๕ คน ชาย ๗๐ คน หญิง ๘๕ คน และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนต่ำจำนวน
๑๕๖ คน ชาย ๘๘ คน หญิง ๖๘ คน
๓. ผู้วิจัยส่งจดหมายขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ไปยังมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง
การ เรียนสูงและต่ำ

๔. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน ๑๐๐ คน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
๕. ผู้วิจัยมีการสัมภาษณ์ตามแบบวิจัยทัศนคติมารคา (PARI) ให้กับนิสิตครูศาสตร์ชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๑๒ คน
๖. ผู้วิจัยและนิสิตครูศาสตร์ชั้นปีที่ ๔ ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรที่บ้าน ระยะเวลาของการสัมภาษณ์มารคาที่เป็นตัวอย่างประชากรคนละประมาณ ๑ ชั่วโมง
๗. ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติทั้งสองประเภท โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่มดังนี้คือ
 - ๗.๑ ระหว่างมารคานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และมารคานักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ
 - ๗.๒ ระหว่างมารคานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และมารคานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ
 - ๗.๓ ระหว่างมารคานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและมารคานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ
 - ๗.๔ ระหว่างมารคานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และมารคานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง
 - ๗.๕ ระหว่างมารคานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ และมารคานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ